

450

El llot

(ALDC, III, 717. El llot)

Per al concepte ‘fang tou que es forma on hi ha aigües estancades en els safarejos, etc., que deixen les aigües d’un riu o d’un llac’ els mots més usuals són *llot*, *tarquim* i *llac*. *Llot* (var. *iot* 28, per ieisme de tipus cast.; *allot* 182, per pròtesi vocàlica originada per fonosintaxi; der. *lлотada* 54), deriva del llat. *LŪTUM*, que, en der. fonètica regular, ha donat *ll[o]t* (26 ocurrences) però que presenta una modificació en *ll[ɔ]t* (31 ocurrences). *Tarquim* és mot àr. (< TARKĪM ‘amuntegament de llot’), amb les var. *tarquín* 100, 138, 174, *tarquí* 102, 118, 122, 125, 130, 132 (del qual es refiava Coromines [DECat]), *tarquí*[θ] 134, i les encruades amb *xarco* (← cast. *charco*), *xarquim* 136, 137, 142, 154, 156 i *xarquín* 139, 157. Alguns significants parteixen de ‘fang’: *lлимac*, der. de *lлим* 75, 78, 81 (< llat. *LIMUS* ‘lлим, fang’), der. *lлимisc* 71, 72 (< **lлимisc*); *fang* 85, 88, 147 (< germ. *FANI* × llat. *VANGA*), var. *fang podrit* 188, der. *fanguitxer* 120; *ceno* és adaptació de *cieno* 183, 187, pres del cast., on prové de *CAENUM* ‘fang’.

Altres mots han arribat a aquest significat a través d’un canvi semàntic. *Llac* (var. *iac* 91), der. de *LACUS* ‘dipòsit d’aigua, bassa, cisterna’, s’explicaria per ‘solatge fangós que es fa a les basses i cisternes’; *xarco* 119, 125, 148, 149 (var. *xerco* 152 amb tancament de *a* per contacte amb la palatal), del cast. *charco*; *borró* 166, 168, 170-172, der. de

borra ‘polsim, residus’ (< *BŪRRA* ‘borra’). El canvi també pot estar en relació 1) amb la idea de ‘brutícia’: *llarot* 74, de *llar* amb el suf. pejoratiu *-ot* (< llat. *LAR* ‘esperits tutelars, considerats ànimes dels morts, encarregats de protegir la casa; fogar’ → ‘pa cuit a la llar, brut de cendra’; var. *llarg* 48, *llat* 95); *brutor* 83; *brutícia* 3; *llord* 22 (< llat. *LURIDUS* ‘grogüenc’); 2) amb la idea de ‘sedimentació’: *solada* 99, 113 i var. *solatge* 150, 151, 173, der. de *sòl* (< llat. *SOLUM*); *pòsit* 1, 5, 10, pres del llat. *POSITUM* ‘que s’ha posat’, participi de *PONO*; *morgaixos* 93, der. de *morca*; 3) amb una ‘planta d’aigües estancades’: *molssa* 7, 62, 73 (var. *mussa* 11, del ross., amb pas *-[ol]-* > *-[ul]-* > *-[uw]-* > *-[u]-*) amb la qual es degué relacionar *cimolssa* 148, *samolssa* 142; *remelssa* 78, des de ‘solatge, deixies’; *llepó* (der. *llepis* 34) ‘varietat de molssa’ (cf. *DG_I*, *llapó*, que trobem a les loc. 141, 143, 145), der. de *llepar*; *senill* ‘mena de canya de llocs humits’ 119 (var. *sinell* 109); *senicell* 115, var. de *senixó* (< *SENECIONE*) amb canvi de sufix, sembla una confusió amb *sinell*, car és planta de terrenys incultes; *ova* 190, manlleu al cast. *ova* (< *ŪLVA* ‘alga dels estanys’); *verdet* 52, 66, 86, 117 o *herba verda* 106, per la capa d’aquest color que formen plantes de llocs humits; *asprella* ‘planta d’albufera’ 165, der. de *aspre*; 4) amb una connotació negativa: *merda de sapo* 128, 150, *mocs de sapo* 142 (*sapo* ‘gripau’ seria d’origen cast. o mossàrab [DECat]).

Són mots d’origen o de motivació inexplicats *perlluc* 190, *buro* 87, 93, 94, 122, *buró* 124, *madeixeta* 108, *mantellines* 190, *llambarda* 101.

Són normatius *llot* i *llac*, des del *DG_I*, 1932.

